N°. 4. A°. 1838.

ZATURDAG, den 13den JANUARIJ.

Nieuwe Surinaamsche Courant.

PARAMARIBO.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, *den 9 Januarij 1838.*

Bij resolutie van Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal van den 8sten dezer, N°. 17/17, is tot BRANDMEESTER, in plaats van wijlen A. FORSYTH, aangesteld, de *Onder-Brandmeester* H. J. BLANCKE; — en zijn voorts tot ONDER-BRANDMEESTERS aangesteld:

P. M. STORCK.
J. WUST.
C. REELFS.
A. W. OPPENHEIMER.
P. H. BRUGMANS.
B. P. JONG. — En
H. B. OUMMELS.

De Gouvernements Secretaris,
G. S. DE VEER.

Eerste Oproeping.

De Commissie van INSCHRIJVING EN VRIJSTELLING voor de SCHUTTERIJ van *Paramaribo*, benoemd door Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal bij G. O. dd. 7 December 1837, n°. 334/30 — roept bij dezen op:

Alle vrije Mannelijke ingezetenen, welke bewijsselijk aan *Paramaribo* woonachtig zijn, immers zich aldaar [illegible] wijssselijk [illegible] ben, voor zoo verre zij namelijk op den 1sten Januarij 1838 den vollen ouderdom van achttien jaren zullen bereikt hebben, en alzoo hun negentiende jaar zullen zijn ingetreden, en die hun negen en veertigste nog niet zullen hebben bereikt, en alzoo hun vijftigste nog niet zullen zijn ingetreden, welke nog niet in de Schutterij zijn ingelijfd, van welken rang, staat of orde zij ook zijn mogen, zonder onderscheid of zij vermeenen mogten, al dan niet tot de vrijgestelde te behooren, met uitzondering nogtans van zoodanige, welke volgens Art. 3 van het *Reglement voor de Schutterij*, gearresteerd den 31sten December 1835 en 13 Mei 1836, of van schriftelijke FINALE VRIJSTELLING van de Commissie van Inschrijving en Vrijstelling dd. 6 Februarij 1837 voorzien zijn.

Zij zal hare *eerste* zitting vervolgen op Maandag den 15en Januarij 1838, des morgens van 10 tot 1 uren, in het lokaal van het voormalig Gemeente Bestuur en hare werkzaamheden voor die zitting bepalen, tot de personen wier namen aanvangen met de letters M, N, O, P, Q en R.

De voor de Commissie verschijnende zullen de Letters en het Nummer hunner Woonplaats, en den naam der Straten moeten opgeven.

Paramaribo, den 8 Januarij 1838.

Namens de Commissie van Inschrijving en Vrijstelling voornoemd,
De Secretaris,
H. BENJAMINS.

Congres van Toeplitz. Rusland. Hanover. Spanje. Engeland.

(*Vervolg en slot van* n°. 2.)

De aanhangers van don Carlos hadden, eenigen tijd geleden, den moed verloren, bij het vernemen der nederlaag van *Chiva*. Iuderdaad scheen alles toen aan de onderneming een ongelukkig einde te voorspellen, en men moest gelooven, dat den pretendent niets overschoot dan zoo goed mogelijk den *Ebro* weder over te trekken. Zijne verliezen aan manschappen en paarden, sinds hij *Catalonië* verlaten had, waren aanzienlijk geweest; de desertie ondermijnde zijn leger; de veldheeren der koningin verzamelden hunne troepen rondom *Cantavieja* en sloten hem zoo nauw in, dat een veldslag onvermijdelijk scheen, en zij waren overmagtig in getal; eindelijk begreep men niet hoe 10 of 12,000 man, lang, levensmiddelen genoeg konden vinden in de onvruchtbare en barre gebergten, waar de expeditie hare toevlugt genomen had. Hoe heeft de constitutionele zaak het grootste gebruik dier voordeelen verloren? Waaraan toe te schrijven, dat drie weken in de volslagenste werkeloosheid doorgebragt zijn? dat is iets dat wij niet op ons nemen te verklaren. Maar gewisselijk is de toestand der Carlisten verbeterd.

Wij willen wel gelooven, dat *Madrid* niet ernstig bedreigd is; maar de verovering van *Segovia*, op 15 of 16 mijlen dier hoofdstad, is een beduidend feit. *Segovia* is eene belangrijke stad, de zetel van verscheidene groote militaire etablissementen, waar de Carlisten de artillerie, die hun onthrak, zullen hebben gevonden; en de benden, welke het gouvernement der Koningin derwaarts zenden kan, [illegible] vallen waar hun goed dunken zal, [illegible] eindelijk met hunne kanonnen en de vruchten hunner afpersingen terug te trekken. Ook verwondert het ons niet te vernemen, dat *Madrid* in staat van beleg verklaard is. Dit zijn vertooningen van kracht, welke de gouvernementen zich nooit ontzeggen, zelfs den dag voor hunnen val, en die denzelven geen oogenblik vertragen. Wij gelooven evenwel, dat het Spaansche gouvernement nog niet daaraan is, maar het zou wel eene inspanning van moed en veerkracht behoeven, waartoe wij het niet in staat achten, noch het gouvernement, noch de bevolking, noch de veldheeren.

Verschrikt door eene dusdanige onmagt, beschouwen de provinciën zich als aan zich zelven overgelaten, en verwachten geen heil dan van hare eigene inspanningen. *Catalonië* geeft er het voorbeeld van. Het woord scheiding is nog niet uitgesproken, maar de vrees, welke dit vorstendom (*principauté*) voor zijne nijverheid opgevat heeft, op het onbestemde gerucht van een handelsverdrag met *Engeland*, gist bedektelijk in de gemoederen; en dit gevaar was door *Frankrijk* reeds in December laatstleden aan den heer Calatrava voorspeld. Hetgeen thans in *Catalonië* omgaat, is zeer opmerkelijk. De Carlisten hebben sinds Julij schrikwekkende voortgangen gemaakt, onder de aanvoering van eenen bekwamen veldheer, Urbiztondo, dien don Carlos met den titel van kapitein-generaal bekleed heeft, en de troepen van de baron de Meer, tot op eenige duizend man gesmolten, waren buiten staat, om zich met hem te meten. In deze omstandigheden heeft de openbare geest te *Barcelona* eene wending genomen, minder geweldig, minder revolutionair dan de vorige, maar van denzelfden aard. Men heeft bedacht, door middel van eene voortdurende commissie van gemagtigden, de krachten van het geheele vorstendom te concentreren, zonder de minste tusschenkomst van het gouvernement van *Madrid*, en dit plan wordt ten uitvoer gebragt. Of het gelukken zal, is twijfelachtig; doch deze nieuwe herleving van den provincialen geest is in ons oog een der beduidendste kenteekenen van de innige desorganisatie, die zich snellijk over *Spanje* verspreidt, en de Spaansche monarchie met verbrokkeling bedreigt.

Te *Madrid* houdt men zich bezig met het maken van ministers, en die ministers doen niets. Het zal met den generaal Espartero, indien hij het ministerie van oorlog aanvaardt, gaan, als met zijnen voorganger, den graaf van Almodovar, die, ten dien aanzien, het voorbeeld van hem, in wiens plaats hij optrad, getrouwelijk gevolgd had; en de eenige minister, die aangenomen had iets te verrigten, de heer Mendizabal, heeft onlangs eene onderhandeling afgebroken over eene buitenlandsche leening, met eene handelsverdrag verbonden, welke, onder dezen of genen vorm, nu met den eenen, dan met den anderen, hem sinds zes lange maanden bezig hield. Laatstelijk werd deze onderhandeling gevoerd met eenen Spaanschen kapitalist, verrijkt door de leeningen van Ferdinand VII, bersold, door ik weet niet welk besluit van 1834, van den titel welken hem die vorst had geschonken, en aan wien, door een zonderling spel der fortuin, het constitutionele gouvernement van *Madrid* [illegible] van 250,000,000 franken. Alles is verbroken en bij die gelegenheid waren wij niet weinig verwonderd, een dagblad, welks gunst de heer Mendizabal lang onbeperkt had bezeten, dien minister met de grootste hevigheid te zien aanvallen. Ziedaar dus het laatste spoor van dien grooten financiëlen naam van den heer Mendizabal geheel uitgewischt, en de minister van het *vermaard geheim* genoodzaakt, ten einde eenig geld te bekomen, zijne toevlugt te nemen tot het meest alledaagsche middel ter wereld, tot eene nieuwe gedwongen opbrengst. De Cortes overwegen te *Madrid* het ontwerp van wet om dezelve te bepalen terwijl de Carlisten zich meester maakten van *Segovia*.

Wij zijn geene optimisten, wat *Spanje* belangt; maar niemand is het, niemand heeft regt het te wezen. Wij zouden ons niet gemakkelijk getroosten, een gouvernement, welks zege met onze politiek strookte en onze stelling in *Europa* zou hebben versterkt, in onmagt en schande te zien vergaan. Overigens, hoe overtuigd wij ook zijn, dat don Carlos zich niet vreedzaam te *Madrid* zou vestigen, kunnen wij niet lijdelijk aanschouwen, dat hij eenige kans krijge, als men in de waarschijnlijkheden van eene nabijzijnde toekomst schier geen anderen ernstigen hinderpaal van den grooten en zoo staatkundigen maatregel der ontbinding voorziet.

Indien de ontbinding dit jaar in *Frankrijk* plaats heeft, zullen de drie grootste vertegenwoordigende vergaderingen van *Europa* in den loop van hetzelfde jaar geheellijk zijn vernieuwd. *Spanje* bereidt zich voor de verkiezingen, waaruit zijne Kamers moeten ontstaan, en *Engeland* voltooit die, welke de dood van den Koning Willem IV noodig maakte. Deze zijn niet bijzonder gelukkig uitgevallen

voor het ministerie van lord Melbourne; zonder de meerderheid aan de Tories te geven, verzekeren zij hun eene zoo geduchte minderheid in het Huis der Gemeenten, dat het Whigsche kabinet bedreigd is met de ernstigste moeijelijkheden en als het ware met onmagt geslagen. Het Hooger Huis zal dus elken verderen maatregel van hervorming kunnen weerstaan, zich beroepende op de reactie die zich blijkbaar in de publieke opinie voordoet, inzonderheid in *Engeland*. Het gevolg van deze gesteldheid zou moeten zijn de aantreding van een ministerie, het midden houdende tusschen de Tories en de sterke kleur der Whigs, die thans regeert. Maar het is niet zeer zeker, dat de bestanddeelen van een dusdanig ministerie in het Huis der Gemeenten of in het land bestaan. De Stanley-partij heeft zich opgelost in die van sir Robert Peel, en is op twee of drie mannen teruggebragt, hetwelk de Koningin Victoria wel zou kunnen noodzaken, zich plotseling tot de behoudende partij te wenden. Overigens heeft een gedeelte des lands zelven het voorbeeld daarvan gegeven; want onder andere bijzonderheden van deze laatste verkiezingen bespeurt men niet dat de radicalen, die verscheiden nederlagen hebben geleden, vervangen geworden zijn door gematigde reformisten. Neen: het zijn Tories, zuivere Tories, welke men in hunne plaats benoemd heeft, en nergens heeft het ministerie tegenover de radicalen, die het het meest hinderden, gelijk de heer Roebuck, eenen Whig zijner eigene kleur durven stellen. Ook zijn de Tories zegevierende, en de heer Robert Peel heeft ongelijk gehad den Koning van *Hanover* niet sterker af te keuren; want het is zijn beruchte besluit van den 5den Julij, dat hun de meerderheid ontneemt. Dit besluit heeft den hervormers groote kracht gegeven; en zij hebben er zonder ontzien gebruikt van gemaakt, gelijk mede van den naam der jonge Koningin, en van den steun, dien zij haar ministerie verleent. Nooit zou men in *Frankrijk* den naam van den souverein met zoo veel geruchte laten tusschenkomen; nooit zou eene geheele partij dien zoo volstrektelijk durven vereenzelvigen met een kabinet, van hetwelk de eenvoudigste wetten des parlementairen regeringsstelsel het zouden kunnen dwingen zich te scheiden.

GEMENGDE BERIGTEN.

De Parijzenaars moeten heden ten dage, misschien meer dan immer, op hunne hoede zijn tegen eene menigte, gedurig schranderder uitgedachte vonden, welke door eene zekere klasse van lieden worden aangewend, om allerlei goed van bezitter te doen veranderen. Elken dag maken de nieuwspapieren de voorzigtigheid hunner lezers oplettend op de eene of andere nieuwe wijze waarop deze, zoo het schijnt in middelen onuitputbare, industrie gedreven wordt. Eene van de laatste uitvindingen dezer soort is de snuifdoosvisscherij, die ligtelijk even winstgevend zou kunnen worden, als groote of kleine of ook parel-visscherij immer geweest zijn.

Kort geleden is het geheim dier visscherij door de Policie ontdekt geworden. Twee heeren zaten niet verre van elkander in den Circus der *Champs Elysées*. Een hunner trok van tijd tot tijd eene kostbare snuifdoos uit den zak, welke hij dan met zekeren zwier tusschen de vingers liet spelen. Niet lang duurde het, of er knoopte zich tusschen de twee geburen een gesprek aan, en van tijd tot tijd oordeelde de man met de doos den ander een snuifje te moeten aanbieden, hetwelk deze met al de bevalligheid eens kunstvaardigen snuivers aannam. De doos keert telkens in den zak van den eigenaar terug. Eindelijk echter gevoelt deze, in dien zak, eene verdachte beweging. Snel ziet hij om, betast zich; de doos is er, en hij bemerkt niets, dat hem verontrusten kan. Zijn buurman schijnt geheel en al in de bewondering eener schoone danseres verzonken. Eenige oogenblikken daarna voelt hij weder eenige beweging, tast naar de plaats, en bevindt nu tot zijn' schrik, dat zijne doos verdwenen is. Zijn nevenman zat zoo stil en bedaard, zoo geheel met het schouwspel bezig, dat de bestolene niet waagde hem te verdenken. Evenwel, aan de andere zijde had hij tot eenigen buurman een' der pilaren. Derhalve, na een oogenblik bedenkens, neemt hij zijn besluit, grijpt den bewusten persoon bij den kraag en roept de Policie.

Een man der municipale wacht neemt beiden in arrest, voert hen naar het policiebureau, en hier vindt men werkelijk de vermiste doos, in gezelschap van nog twee andere, in de zakken van den verdachten.

Doch, behalve deze drie doozen, vond men nog iets anders, te weten onderscheidene zijden draden, aan welker einden looden kogeltjes vastgehecht waren. Deze dienden den Industrieridder tot vischsnoeren. Zoo dikwerf namelijk iemand hem een snuifje bood, en dit gebeurt onder *Franschen*, vooral onder eenigzins bejaarden, bijna elk oogenblik, liet hij, bij het nemen der prise, onbemerkt een kogeltje in de doos glijden; deze werd toegeklapt, ging, met den vischhoek in den buik, in den zak des eigenaars en van daar weldra over in dien des visschers. Alle drie bij den gevangen' gevondene doozen hadden den hoek nog in.

Eene andere soort van *Parijzer* Industrie bestaat in het laarzenstelen, op deze wijze: Een welgekleed Heer bestelt, in zeker *hôtel garnie*, een uur na elkander, twee laarzenmakers, kiest van elk een paar uit, maar geeft ook aan elk één der laarzen terug, onder voorwendsel van met likdorens aan éénen voet gekweld te zijn, (natuurlijk een aan den linker en een aan den regter voet!) met verzoek die laars op de leest te slaan, 't spreekt van zelf, dat bij de terugkomst der bedrogenen, de sinjeur verdwenen is.

In het reisverhaal van den hertog van Ragusa, onlangs over zijne togten door *Hongarije*, *Zuid-Rusland*, *Europisch* en *Aziatisch Turkeije*, te Parijs, in het licht verschenen, vindt men het volgend merkwaardig verschijnsel vermeld: Bij het dorp Gerren-gegrund, een uur van Neusohl, heeft eene, thans niet meer bearbeide, met water gevulde kopermijn, de eigenschap, dat zij het water in het voorjaar doet bevriezen, terwijl het in de maand October weder ontdooit. Ter verklaring hiervan kan het volgende strekken: Vlak voor den naar het zuidwesten gelegen mijningang, ligt eene hoogte van vroeger aldaar uit den mijn opgestapelde kleine steenen. Deze steenen onderling maar los te zamen hangende, zoo dringen des winters regen en sneeuw in den mijngang, en vullen dien met water. Maar dewijl in het voorjaar, door de meerdere kracht van de zon, de in de bovengemelde steenmassa zich bevindende vochtigheid wegtrekt of verdampt, en deze verdamping, de warmte tevens aan de omgelegen voorwerpen beneemt, zoo daalt de warmtegraad onder in de mijn spoedig tot beneden het vriespunt. Naar dezelfde beginselen gebruikt men in het Oosten vaten van poreusen steen, om het water te verkoelen; en de los zamenhangende steenen doen hier dezelfde werking, als daar de poreuse of sponsachtige vaten. Aangezien nu de hoogte van den berg, kan ook de hitte geen andere werking dan verdamping te weeg brengen, waardoor de verkoeling beneden des te grooter is. Naar dit voorbeeld schijnt het bewezen, dat men in alle klimaten zich ijs in het groot kan verschaffen.

Bij het bestuur van den Franschen schouwburg vond dezer dagen een vrij zeldzaam voorval plaats. Voor omstreeks twaalf jaren stelde een geleerde, toenmaals den titel van *Professeur* voerende, een treurspel te zamen, uit vijf bedrijven bestaande en op rijm. Philips *de derde*, koning van *Frankrijk*, was de held van zijn stuk. De schrijver zond zijn handschrift aan het comité van onderzoek, 't welk hem berigt van de ontvangst gaf; doch hoorde er verder niet meer van; en, daar hij zijn beroep van leeraar met het vak van nijverheid verwisselde, dacht hij ook niet verder aan zijn treurspel. De tegenwoordige directeur van het *Théatre français*, de heer Vedel, nu onlangs echter een overzigt nemende van de door zijne voorgangers ter zijde gelegde stukken, vindt den Philips *de derde* en oordeelt het stuk niet zonder verdienste; het comité deelt thans het gevoelen van den directeur en wordt er nu met eenparigheid besloten het stuk op te voeren, waarvan de schrijver, zijn vroegeren arbeid lang vergeten zijnde, tot zijne groote verbazing alsnu het onverwachte berigt krijgt.

Scheepstijdingen.

Binnengekomen.

Den 5den dezer, de Nederlandsche Sloep *Dolphijn*, Kapt. G. ELLART, van Opper- en Nederdistricten *Nickerie*, hebbende 8 dagen reis: Passagiers: Mejufvrouwen ANNA NIJS, ELISABETH JOHANNA en twee Bedienden; benevens de Slaven *Nancy*, *Sophietje* en *Alida*.

Den 9den, het Schip *de Jonge Arie*, Kapt. L. HUS, van *Amsterdam*, hebbende 60 dagen reis; Passagiers: de Heeren A. VERHAVE, C. F. VAN ELMPT, Mejufv. E. DOOD Wed. H. BRANDS en Zoon, en het Kind L. MARCUS.

Uitgeklaard.

Den 11den dezer, het Schip *West-Indie*, Kapt. J. L. BOON, naar *Amsterdam*; lading: 495 vaten Suiker en 2180 ℔ oud koper.

Te Paramaribo, ter Boekdrukkerij van B O O N & Co.